

Milé sestry a bratři,

zvláštní klaustrofobní pocit jsem zažíval pokaždé, když jsem vstupoval do pokoje své dcery a byl konfrontován s králicí Brusinkou, která žila ve své kleci. Opravdu mi bylo úzko. Zároveň jsem si ale uvědomoval, jak nejen zvířátka, ale i my lidé jsme přizpůsobiví a dovedeme se adaptovat téměř na cokoliv, třebaže se trápíme a je nám těsno.

Klienti v pankráckých celách to jen dokazují. Nejprve se zdá, že v prostorách vazební věznice nelze vůbec přežít, ale po čase poznají, že v místnosti zhruba 2 x 6 metrů se také dá vydržet, stravovat, vyměšovat i se mýt 23 hodin denně po dobu několika let s bonusem hodinového výběhu na vzduch, ovšem v prostoru jen o něco málo větším, než poskytuje vazební cela.

Zdá se, že schopnost přizpůsobit se, je dar z nebe pro všechny, kromě těch, kteří trpí skutečnou klaustrofobií. Protože jinak bychom se ze všech klecí, ve kterých žijeme, museli zbláznit. Ať už bychom měli na mysli klec minulého totalitního režimu, který nás pomocí represe uzamkl za železnou oponu, anebo třeba klec způsobenou nemocí, nevydařeným vztahem, stářím, samotou anebo aktuálně klecí způsobenou pandemií.

Člověk si zvykne na všechno, dokonce i na tak velikou klec, kterou nazýváme svobodná společnost, kde se s mříží nepotká. Protože jen blázen by si myslel, že demokracie není klec a že nemá hranice. Jen darebák se pak podle toho chová, a že jich není málo. Ti však většinou nebo často končí v kleci výkonu trestu odnětí svobody, aby si na poměrně malém prostoru uvědomili, že život má své meze, chcete-li, že se v životě bez mříží neobejdeme.

I církev je klec. Má svůj prostor i hranice dané Zákonem, řády i evangeliem lásky, které nás ujišťují o svobodě, ale také o omezeních. Např. devět z deseti přikázání začíná předponou „Ne“, nezabiješ, nesesmíš, nepokradeš... Ale právě tato „Ne“ ohraničují skutečnou svobodu od nepravé. Člověk si má na klec Božích přikázání zvyknout a v mezích těchto mantinelů svobodně žít a šťastně žít, protože kde je Duch Páně, tam je svoboda. A protože i křesťan je Pánem Bohem vybaven do života adaptabilitou, může se naučit akceptovat omezenou svobodu, jak o tom psal apoštol Petr: „Jste svobodní, ale ne jako ti, jimž svoboda slouží za plášť nepravosti, nýbrž jako služebníci Boží.“

Zvláštní klaustrofobní pocit jsem tedy zažíval pokaždé, když jsem vstupoval do pokoje své dcery a uviděl Brusinku, jak na mě kouká zpoza mříží. Ale nejhorší bylo, že se tvářila pořád stejně – spokojeně. Musel to pro ni být proto veliký šok, když jsme ji po čase dali do většího kotce, kde měla společnost několika králičích samic. Nezbylo, než aby si zvykla na babinec, že miska na jídlo a vodu není jen její, že se musí s ostatními domluvit, že se nemusí krčit někde v koutě...

Zvládla to, ale pak šla na další štaci do jiné klece, kde si zvykala na nové prostředí. Mám zprávu, že se s tím vyrovnala, protože ji tam měli rádi, a naučila se, že pro svou existenci potřebuje k životu klec. Jako ten tygr, co jel do Paříže, o kterém zpíval Petr Skoumal: „Protože totiž dobře ví, že jakmile bude bez mříží, tak se s ním nikdo nesblíží.“

Ale teď vážně, děkujeme Bohu za svobodu, která není bezbřehá. Děkujeme za všechna nemocniční lůžka anebo třeba i za omezení, která nyní prožíváme v čase koronaviru s ohledem na druhé. S Boží pomocí tuto dobu jistě zvládneme, než se z menších klecí přestěhujeme do větších s širším výběhem. Ale při tom se stále držíme svobody, kterou dává Duch svatý, svobody od hříchu.

Milé sestry a bratři,

Bronislav Matulík